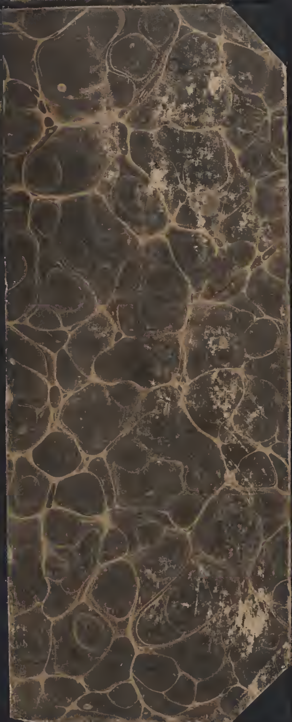
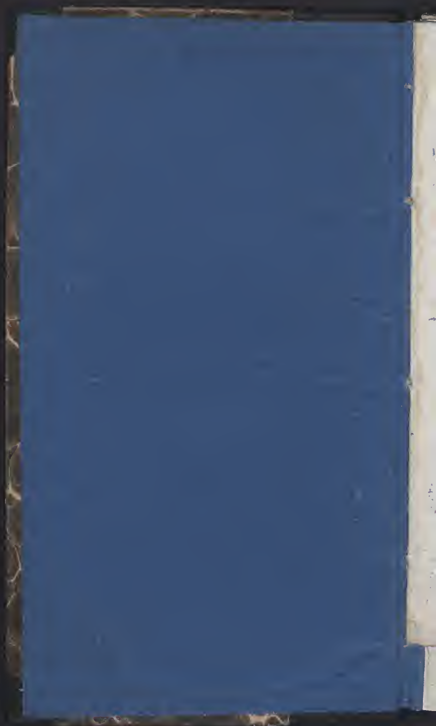
F. M.
om
Sneglu-
Halle.

819.3
Sne

Oplæsning i
Snegle-Halle – ved Samme
Kh. 1826

Sneglu-Halle's

Reiser og Hændelser

i det 11te Aarhundrede.

Oversatte efter Islandske Haandskrifter

ved

Finn Magnusen,
Professor og Medlem af den Kongl. Commission for Oldsagers Opbevaring.

Kiöbenhavn 1820.

Trykt hos Andreas Seidelin,
Hof- og Universitets-Bogtrykker.

Hr. Friedr. David Gräter,

Kongelig Würtembergsk Pædagogarch, Doctor og Professor i Philosophien, udenlandsk Medlem af den Kongelige Danske Commission for Oldsagers Opbevaring, samt Medlem af forskiellige Academier og lærde Selskaber &c. &c.

Nordisk Videnskabeligheds höistfortjente Befordrer og Dyrker

tilegnes disse Blade

som et ringe Tegn paa skyldig Höiagtelse, Erkjendtlighed og Venskab

af

Forfatteren.

Forerindring.

I Aaret 1802 udskrev jeg, af forskjellige haandskrevne Codices, tvende gamle islandske Fortællinger om Skialden *Sneglu-Halle's* Reiser og Hændelser i det 11te Aarhundrede, forsynede begge med latinsk og dansk Oversættelse, Anmærkninger og Ordregister m. m., samt nedsendte dette mit Arbeide fra Island til Commissionen for det Arnæmagnæanske Legat, som modtog det med Bifald. I Kiöbenhavns Ildebrand 1807 opbrændte dette Haandskrift, der var forvaret hos Commissionens Sekretær, Hr. Etatsraad og Geheime-Archivarius *Thorkelin*, hvis egne sjeldne Samlinger af Böger og

Oldsager da maatte friste den samme haarde Skjæbne. Selv havde jeg holdet tilbage mine förste Udkast til de ommeldte danske Oversættelser, og det er den ene deraf, som jeg her tager mig den Frihed at meddele.

I Island findes disse Fortællinger helst i en Samling af Stykker, hörende til den nordiske Historie, der begynde med *Harald haardraade* og kaldes til sammen *Hryggiarstykke* ɔ: Rygstykket, men Bogen er dog forskjellig fra den af dette Navn som gamle Forfattere ommelde, hvilket alt nærmere vil oplyses i den snart udkommende 3die Deel af vor *Müllers* Sagabibliothek, hvor de herom handlede Fortællinger ogsaa blive ommeldte.

Nærværende Brudstykke er vist nok bedst skikket til Moerskabs-Læsning, men indeholder ikke desmindre vigtige Bidrig til en berömt Konges Charakteristik, og til de nordiske Seders Historie, saa at sige, i de förste kristne Tider. Man mærker her intet til at den katholske Kristendoms Indförelse da havde begyndt at yttre nogen heldig Indflydelse paa Sedernes Reenhed *in puncto sexti.* Tvertimod finder man her Spoer til en modsat Tænkemaade, endog af en Art som ej bör nævnes, og,

som lige til den Tid synes at have været gandske ukjendt i vort Norden, der först da sandsynligvis er, for saavidt, bleven smittet af den byzantinske Töileslöhed, hvormed Kong *Harald* var saa vel bekjendt. Hans Taler vare i det mindste Usedeligheden gunstige, og det er da vel gaaet her som ellers:

Regis ad exemplum totus componitur orbis.

Af det Navn som i Almindelighed tillægges vor Digter: *Sneglu-Halle*, antyder det förste med Egennavnet forbundne Ord, etslags Ögenavn, der har den selv samme Betydning som Tilnavnet *stirdi* eller *stridi*, hvorunder en *Halle* forekommer tiere i Snorros norske Historie (III. 135. 137), da 5 Stropher af et Æresdigt til til *Harald haardraade* der anföres af ham. Begge Navne ville sige saa meget som den *barske*, *skarpe* eller *hvasse Halle*, og passe i det hele meget godt til vor Helts hvasse og djærve Taler. Jeg troer altsaa at den samme Person har i sin Tid været bekjendt under begge hine eenstydige Benævnelser. Vi kunne da slutte os til de rette Aarstal, hvortil vor *Halles* Reiser og vigtigste her omhandlede Begivenheder bör henföres, ved Hjelp af den

thorlacianske Chronologie til den gamle norske Historie. Saaledes nemlig:

Aar 1061 foretog Kong *Harald* et Ledingstog til Jylland, hvorfra han med Nöd og Neppe undkom, forfulgt af den danske Konge *Svend Estridssön.* Derpaa vendte han tilbage til Trondhjem. I dette Efteraar ankom *Sneglu-Halle* dertil fra Island. I Julen fremsagde han et Digt til Kongens Ære.

1062. Kong *Harald* foretager et nyt Tog til Danmark, berömt ved det saakaldte *Niss-aae-Slag.* I Efteraaret drager han til *Opslo,* og bliver der Vinteren over.

1063. Tager Kongen nord paa til Trondhjem, og paa denne Reise synes han, efter vor Fortælling, at have besögt Gule-Tinget. Om Efteraaret ankommer han tilbage til *Vigen.*

1064. Om Foraaret, sluttes Freden mellem Danmark og Norge ved Gothelven, hvor begge Kongerne havde et personligt Möde. Dette er bleven besjunget af vor *Halle* efter det ovenanförte, og endnu haves hele fem Stropher af hans Digt. Strax derpaa reiste han til Jylland og siden til Engelland, men kommer om Efteraaret tilbage til Norge.

1065. Om Eoraaret reiser *Halle* til Island, bosætter sig om Sommeren, men döer næste Vinter:

1066. Da Kong *Harald* faaer Underretning om Dödsfaldet.

Mod denne Tidsbestemmelse synes rigtig nok den Sagaskriverens Beretning at stride, at *Harald Godvinsön*, der ej overtog Regjeringen förend lige ved Nytaar 1066, var Konge i Engelland, da *Halle* opholdt sig der, men dette er rimeligviis en Hukommelsesfejl af Forfattere eller Fortællere, især da det, skjönt *Edvard* endnu bar Kongenavnet Aar 1064, er höjst sandsynligt, at det var hans Yndling, Drost og Skatmester *Harald Godvinson*, men ikke den daværende Konge selv, som *Halle* havde med at bestille, i den her berettede Begivenhed.

I Oversættelsen af Viserne har jeg sögt at fölge Meningen nöje. I den om Smedens og Garverens Trætte, forekommer dog Ordet *Brák* der betegner et i Norge og Island brugeligt Redskab til Skindberedning, hvorpaa jeg ikke kjender nogen dansk Benævnelse. I Norske Almuedialekter kaldes det *Braak* eller *Braag*, og Garveren kaldes saaledes i *Thjodolfs*

Vise *Braagens Drage*, som jeg ikke har oversat efter Bogstavet.

Ellers er *Sneglu-Halle* endnu almindelig bekjendt blandt den islandske Almue (som *Uglspil* eller *Markolfus* blandt den danske), dog som oftest under Navn af *Grautar-Halle* eller *Grödæderen*, og dette hans Ögenavn tillægges undertiden graadige Elskere af denne almindelige Ret.

Sneglu-Halle's Reiser og Hændelser.

Förste Capitel.

Indledning.

Det er Begyndelsen til denne Fortælling, at Kong *Harald Sigurdssön* regierede i Norge efter hans Fætter Kong *Magnus's* Död. Man siger, at Kong *Harald* var en af de viseste og snildeste Mænd, og som oftest gav han andre de klogeste Raad. Han var en god Digter, og meget for at anfalde visse Folk med Spottegloser, men kunde ogsaa særdeles vel fordöie grove Ord af andre, naar han var ved god Lune. Den Tid var han gift med *Thora, Thor*

berg Arnesöns Datter. Han moerede sig meget med Skjalde-Kunsten, og holdt bestandig Digtere ved sit Hof. *Thjodolf*, en stor Poet, og Mand af Levemaade, barnfödt i Svarfaderdal i Island, var i megen Gunst hos Kong *Harald*, som kaldte ham sin överste Digter, og agtede ham höiere end alle sine övrige Skalde. *Thjodolf* var af ringe Herkomst, men vel opdraget; dog var han avindsyg mod de Fremmede som bleve antagne ved Hoffet. Kongen var en stor Velynder af Islændere; han forærede Landet adskilliga Kostbarheder, hvoriblandt en prægtig Klokke til Thingvalle. Da det store magelöse Uaar indfaldt i Island, afsendte han dertil fire store Skibe ladte med Kornvare, et nemlig til hver af Landets fire Hoveddele, og lod med det samme före saa mange fattige Folk, som muelig, ud af Landet.

Andet Capitel.

Halle ankommer til Norge. Hans förste Samtale med Kong Harald.

Bard heed een af Kong *Haralds* Hofsinder. Han giorde en Reise til Island, ankom til Gásum, og forblev der Vinteren over. En

vis Mand fra Herredet Flioot tingede sig i Fragt med ham; han heed *Halle*, og blev almindelig kaldet *Sneglu-Halle.* Han var en god og flydende Poet. Af Skabning var han höi, havde en lang Hals, smaae Skuldre, side Arme og hæslige Lemmer. Da de vare færdige, afseilede de, og ankom, efter at de havde længe maattet holde Söen til de Öer som kaldes *Hitrar* (Hiteröen), kort fra Trondhiem i Norge, og laae der een Nat. Næste Morgen seilede de med en liden Bör ind efter Fjorden, men da de havde lagt *Rein* tilbage, saae de at trende Krigs-Skibe komme roendes imod dem. Et af dem var en Drage. Da de roede forbi Kjöbmands-Skibet, traadte en anseelig og smuk Mand frem af Dragens Kahyt. Han var klædt i rödt Skarlagen og havde et Guldsmykke om Panden. Denne Mand talte saaledes: "Hvem förer Kjöbmands-Ski-"bet? hvor har I overvintret? hvor kom I "först til Land? eller hvor laae I i Nat?" Kjöbmændene studsede noget ved saa mange Spörgsmaale paa eengang, men *Halle* svarede strax: "Afvigte Vinter vare vi i Island — af-"seilede fra Gásum — kom til Land ved Hi-"trar, og laae i Nat ved Agdenæs, men Skip-

"peren hedder Bard." Manden, som var ingen anden end Kong *Harald Sigurdssön*, spurgte igjen: "Styrede *Agde* *) da ikke sin Lyst paa "Jer?" "Ikke endda" svarede *Halle.* "Denne "Gang slap vi for hans Uteerligheder, for-"nemmelig af een Aarsag." "Hvilken Aarsag" svarede Kongen. *Halle*, som fuldkommen vidste med hvem han talede: "Den, Herre! ifald "De behager at vide, at *Agde* denne Gang "biede efter Mænd som vare værdigere til "denne Gunstbevisning, i det han ventede "Dem til sig i Aften, da han vist ogsaa vil "yde Dem den saa godt muelígt." Da sagde Kongen: "Du maa i Sandhed være en stor "Skjendegjæst." Meere af deres Samtale har man ikke optegnet. Kjöbmændene lagde sit Skib op til Staden, lossede der, og lejede sig et Huus i Byen. Faae Nætter derefter, kom Kongen hjem; han havde blot gjort en Lyst-reise ud til Öen. *Halle* bad *Bard* at fölge med sig til Kongen, da han sagde sig at ville begiere af denne, at maatte være hans Gjæst Vinteren over. *Bard* tilböd ham at blive hos

*) En Höjboer, Trold eller Jætte, af hvem Næsset mentes at have sit Navn.

sig. *Halle* takkede ham, men sagde tillige, at han gjerne vilde være ved Hoffet hvis det var mueligt.

Tredie Capitel.

Halle bliver optaget blandt Kongens Hof-Gjæster. Poeten Thjodolf besynger tvende Haandværkeres Trætte.

En Dag gik *Bard* og *Halle* til Kongen. *Bard* hilsede ham. Kongen svarte ham naadig, og spurgte om adskilligt nyt fra Island, og om han havde havt nogle Islændere ombord paa Hjemreisen. *Bard* svarede: "En reisende "Islænder har jeg havt med ved Navn *Halle*; "han er nu her tilstæde Herre! og önskede "gjerne at være Deres Gjæst Vinteren over." *Halle* traadte da frem for Kongen og hilsede ham. Denne svarte ham naadig og spurgte: "om det ikke havde været ham der havde svart "sig paa Fjorden dengang de mödtes?" *Halle* svarede: "Jeg er den selvsamme Mand." Kongen sagde sig ikke at ville spare Mad til *Halle*, men bad denne opholde sig paa et af hans Landgodse. *Halle* svarede: han vilde være ved Hoffet, men i manglende Fald see sig om

en anden Leilighed. Kongen: "Det plejer "gjerne at gaae saaledes (med mig og mine "Gjæster) naar vi ikke ere de allerbedste Ven- "ner, at jeg maae bære Skylden derfor, skjönt "dette i sig selv neppe er ret. Ovenikjöbet ere "I Islændere i Almindelighed egenraadige og "særsindede. Nu kan du blive hos mig om "Du vil, men selv maae du staae til Ansvar "for alle Fölger." *Halle* sagde sig at være villig dertil, og aflagde sin Taksigelse. Han forblev nu ved Hoffet og var vel lidt af alle; *Sigurd*, en gammel og stille Hoffinde, var hans Staldbroder.

Det hændte sig eengang, da Kongen med sit Fölge spadserte paa Gaden, at de hörte en Garver og en Grovsmed klamres i et Herberge, og saae dem siden komme i Haar sammen. Kongen stod stille, og saae noget paa denne Leeg. Tilsidst sagde han: "Lad os gaae bort! "her vil jeg ikke have nogen Deel i. Men du "*Thjodolf!* gjör en Sang om deres Trætte!" Denne svarede: "Det sömmer sig ikke for "mig, som De anseer for Deres fornemste "Hofpoet." Kongen: "Dette er en vigtigere Sag "end du maaskee indbilder dig. Sæt nu, at "de vare langt andre end de virkelig ere. Lad

"den ene være Dragen *Fofner*, men den anden "hans Banemand *Sigurd*, og lad dog begge to "beholde deres sædvanlige (Haandværks-) At-"tributer." *Thjodolf* sang da denne Vise:

"*Sigurd* med sin Smede-Hammer
Gjorde Slangen hæftig vreed,
Vunden Drage fuld af Jammer
Sandseslös paa Gulvet skreed, —
Helten med sin Næse lang
Vant at pröve Fil og Tang
I den farefulde Stund
Förte Værget i sin Mund."

"Det er en smuk Vise" sagde Kongen, "Gjör nu en anden, og lad den ene være Gu-"den Thor, men hin Jætten Geirröd, og til-"læg hver af dem de Egenskaber som de burde "have" *Thjodolf* sang:

"Af Jætters Boelig kasted *Thor*
En Smedebælg saa tung og stor,
Og Tordenblus af Bukke-Kjöd,
Han ud mod Jætten skjöd. —
Men denne snart hin arme Gud
Af Essens Dynge slynged ud
Vor Smede-Trold saa glad og fro
Ad dette Optog lo."

Da sagde Kongen: "i Sandhed tage de "Fejl, som sige, at du er en Stymper i Digte-"kunsten." Alle roeste Viserne.

Halle havde ikke været Vidne til denne Tildragelse. Men om Aftenen da Hoffolkene sad og drukke, reciterte de Viserne for ham, og sagde tillige: At han vist ikke var i Stand til at giöre saadanne, uagtet han i sine egne Öjne var en stor Digter. *Halle* svarede: "Jeg "veed nok at jeg ikke er i Stand til at gjöre "saa gode Vers som *Thjodolf*, men allermindst "da, naar jeg ikke engang forsöger det, eller "selv har seet den Tildragelse som skulde be-"synges." Dette blev fortalt Kongen, men dog saaledes fordrejet, som om *Halle* havde sagt: at han troede sig at være ingen mindre Skjald end *Thjodolf*. Kongen sagde: "det vil "han neppe godtgjöre, — men hænde kan det "sig, at vi snart komme efter Sandheden af "dette hans Foregivende."

Fjerde Capitel.

En Pris-Opgave. Knappe Maaltider. Halle gjör en dum Streg; bliver lidt for fritalende, og — faaer for meget at spise.

Det hændte sig en Dag da Hoffolkene sad over Borde, at *Tuta*, en Frisisk Dværg, som længe havde været hos Kong *Harald*, traadte

ind i Salen. Af Væxt var han ikke höjere end et Treaars gammelt Barn, men forfærdelig tyk. Han havde meget store Skuldre; et stort og gammelagtigt Hoved; en Ryg som ikke var meget kort, og saae ud som den var klöftet for neden, der hvor Födderne vare. Kong *Harald* ejede et Harnisk som han kaldte Emma, og han havde ladet gjöre i Myklegaard (Constantinopel). Den var saa lang at den naaede Kongen til Skoene, dobbelt overalt, og saa stærk, at den ikke kunde beskadiges med Jern. Denne Brynje havde Kongen ladet den omtalte Dværg iföre, sat ham et Hjelm paa Hovedet og spændt et Sværd ved hans Side. Saaledes udstafferet, traadte han, som för er meldt, ind i Salen. Alle syntes denne Figur saae noget underlig ud, og begyndte at lee. Kongen fordrede Taushed, og sagde: "Hvem "som paa Stedet gjör een, efter min Dom, "smuk Vise om denne Dværg, skal erholde "denne Dolk med tilhörende Belte, til Foræ-"ring" (— i det samme lagde han begge Dele paa Bordet —) "men derimod kunne I være "overbeviste om, at hvem der vover at komme "frem med en slet Vise, skal have min Unaade, "og tillige miste alt Haab om nogensinde at

"erholde disse Kostbarheder." Da Kongen havde udtalt, sang der en Mand, nemlig vor *Sneglu-Halle*, yderst paa Bænken, fölgende Vise:

"De Frisers Fætter syntes mig
I Kongens Brynje staae,
For Hoffet hist han viser sig,
Med Hjelm og Maller paa —
Ej Arnens Luer Tuta skyer
Og vant til Udfald er,
Ved Siden af den raske Fyr
Jeg Sværdet dingle seer."

Kongen befalte at flye ham Foræringen, og sagde til ham: "Rigtigt Omdömme skal du "nyde af os, thi Visen er vel gjort." *Thjodolf* saae surt til alt dette.

Det var Kong *Haralds* Sædvane at spise kun eengang om Dagen; Maden blev, som man let kan troe, först sat for Kongen, og da den, efter Orden, var bleven sat for alle de andre, var han sædvanlig allerede mæt; — dog plejede han da at banke med sit Knivskjæfte paa Taffelet, som altid var et Tegn til at Maden skulde tages af Bordene, skjöndt mange ikke nær havde faaet nok at spise. Det hændte sig een Dag, da Kongen efter Sædvane

klappede paa Bordet, og befalede at dække af, hvilken Befaling Opvarterne strax adlöde, at *Halle* ikke nær var bleven mæt, men tog et Stykke af sin Tallerken som han beholdt og sagde:

Kong *Harald* maa klappe saalænge han kand
Det lidet jeg skjötter, men bruger min Tand
Og mættet til Sövne vil gange.

Næste Morgen, da Kongen med Hoffolkene var gaaet til Sæde, traadte *Halle* ind i Salen, og fremfor Kongen. Han bar Skjold og Sværd paa Ryggen, og sang denne Vise:

Mit Sværd for Suul jeg sælge maae,
O store Konge! agt derpaa,
Og dette Skjold, af Guldet röd,
Du Kriger! — for det törre Bröd. —
Grumt plager Hunger Kongens Mænd;
Af Sult jeg daglig tæres hen,
Saa snævrest Belte, mærk det dig!
Dog altid blir for vidt til mig. —

Kongen svarte intet, men lod som om han hörte det ikke; dog kunde alle see, at han fortörnedes over *Halles* Dristighed.

Kort efter spadserte Kongen paa Gaden, omgiven af sine Hoffolk. *Halle* var ogsaa

med, men löb paa eengang uformodentlig foran de andre: Da sagde

Kongen: Sig Halle, dog hvorhen du löber!
Halle: Jeg trænger Konge! haardt til Skjör. *)
Kongen: Jeg vædder paa at Gröd du kjöber,
Halle: Og den skal være feed af Smör.

Da löb *Halle* op i en Gaard, og ind i Kjökkenet, hvor han havde ladet kaage Gröd til sig i en stor Kjedel, satte sig ned, og spiste Gröden. Kongen saae at *Halle* forsvandt af Fölgeskabet, gik hen til Gaarden, og befalte *Thjodolf* med tvende andre Mænd at opsöge *Halle.* De fandt ham der hvor han sad og spiste Gröden. Kongen selv kom i det samme dertil, og saae hvad *Halle* havde for. Han blev meget vreed, og spurgte *Halle*: om han vel havde foretaget sig en Reise fra Island til store Herrers Hof allene for at gjöre sig Skam og Fortred? *Halle* svarede: "Tag dog ikke saa-"ledes afsted, Herre! Jeg har selv seet at De "heller ikke gjerne slaaer Haanden imod et "godt Maaltid Mad." Siden stod han op og smed Kjedelen ned i Gaden saa det klang i Hanken. Da sagde *Thjodolf* (al. *Halle*).

*) *Skiör* i Norge, *Skyr*, *Skir* i Island er en Art af oplagt Melk.

Kjedelbanken faldt og löd,
Halle fik for megen Gröd,
Meer end Hoffets Pragt og Bram
Slöven vilde sömme ham.

Kongen gik bort, og var endnu meget opbragt.

Om Aftenen blev der ingen Mad sat for *Halle*, som for de andre; men da man havde spist noget, traadte tvende Mænd ind, som bare mellem sig et Trug fuldt af Gröd med en Skee i, og satte det for *Halle*. Han tog imod det, begyndte at spise, og holdt op da han syntes han havde faaet nok. Kongen sagde til *Halle*: at han skulde æde mere. Denne svarede: at han ikke spiste mere for den gang. Kong *Harald* trak Kaarden, og befalte *Halle*, at spise Gröd til han revned. *Halle* svarede: "Paa Gröd vil jeg ikke sprænge mig, men om "De Herre! endelig vil skille mig ved Livet, "saa kan De vel det." Kongen satte sig ned og stak roelig Sværdet i Skeden.

Femte Capitel.

Et Inpromtu redder Sneglu-Halle's Liv.

Noget derefter, een Dag da Kongen sad og spiste, tog han en Tallerken med en stegt

Griis paa af sit Taffel, og befalte Dværgen *Tuta* at flye den til *Halle*, med den Befaling: At han, under sit Livs Fortabelse skulde have en Vise færdig, inden Dværgen kom til ham. Dette skulde Dværgen sige staaende midt paa Gulvet. "Ikke er jeg villig dertil" svarede Tuta, "thi jeg kan ellers godt lide *Halle.*" "Jeg mærker, sagde Kongen, at du har syntes "godt om den Hæders-Vise som han forleden "gjorde om dig. Gaae nu strax, og fuldför "min Befaling." *Tuta* tog imod Tallerkenet, traadte frem midt paa Gulvet, og sagde: "Du "*Halle!* skal efter Kongens Befaling gjöre en "Vise, og have den færdig inden jeg kommer "til dig, om du har dit Liv kjært!" *Halle* stod op, rakte Hænderne frem mod Disken, og sagde:

"Den Skjald, som mindst for Strikken er,
Af Kongen fik en Gris,
Han den paa Bordet stande seer,
Og sjunger til dens Pris;
Med brune Sider seer jeg Grisen,
Og haster med at ende Visen; —
Skjönt Kokken Trynet har forbrændt
Hav Konge! Tak — min Sang er endt."

Da sagde Kongen: "Nu tager jeg dig til "Naade igjen, *Halle!* thi Visen er, i en saa-"dan Hast, overmaade godt gjort."

Sjette Capitel.

En mærkværdig Ordvexling mellem Thjodolf og Halle, hvori der blandt andet forekommer en ynkelig Mordhistorie og ikke mindre grusom Hævn m. m.

Som man fortæller gik *Halle* ind for Kongen, en Dag han var lystig og oprömt. Der var *Thjodolf* og mange andre tilstæde. *Halle* sagde sig at have forfattet et Digt til Kongens Ære, og önskede at maatte lade sig höre. Derpaa begyndte fölgende Samtale:

Kongen: "Har du forfattet noget stort "Digt förend dette?

Halle: "Nej — Herre!

Kongen: "Da ville vel nogle sige at du "har indladt dig i en vanskelig Sag, da de stör-"ste Poeter allerede have besjunget mig. Men "hvad synes dig om den Sag *Thjodolf!*

Thjodolf: "Det vilde være urimeligt for "mig at give Dem Raad Herre! — men det var

"rimeligere, at jeg kunde give *Halle* en liden
"Paamindelse.

Kongen: "Hvilken Paamindelse?

Thjodolf: "For det förste den, at han
"ikke lyver for sin Konge.

Kongen: "Hvad lyver han vel da?

Thjodolf: "Det, at han siger sig ikke
"för at have forfattet noget Digt, og jeg siger
"det modsatte.

Kongen: "Hvad for et Digt har vel *Halle*
"da forfattet? eller i hvad Anledning?

Thjodolf.: "Det, som han gjorde om det
"Hornqvæg som han forhen vogtede i Island;
"kalde vi *Kollu-visur* eller: *Sangen om de kul-*
"dede Kiör.

Kongen: "Er det sandt, *Halle!*

Halle: "Ja, Herre!

Kongen: "Hvorfor foregav du da at dette
"var dit förste Digt?

Halle: "Af den Aarsag, at Tilhörerne
"nok vilde mene, at det neppe fortjente Navn
"af et Digt, og at det i saa Fald ikke vilde er-
"hverve sig meget Biefald.

Kongen: "Lad os dog engang höre det?

Halle: "Saa maatte man ogsaa have no-
"get mere af den Slags til Tidsfordriv.

Kongen: "Hvorledes det?

Halle: "*Thjodolf* vil vel da gjöre os den "Fornöjelse at lade os höre sine *Fejeskarns-"Sange* som han digtede i Island. Men ellers "maa jeg sige, at jeg for min Deel ikke bryder "mig det mindste om at *Thiodolf* saaledes har "givet sig i Laug med mig, og sögt at be-"skjæmme mig, thi det er allerede saalænge "siden jeg traadte mine Börneskoe, at jeg nok "tör indlade mig i en Samtale med ham, uden "at blive ham noget skyldig.

Kongen smilte ad dette, og fandt Fornöielse i at hidse dem sammen. Tilsidst spurgte han: "Hvorledes lyder det Digt, eller "hvorom er det gjort?

Halle: "Det er forfattet i den Anled-"ning, at Digteren selv for en Tid i Selskab "med sine Södskende förte Aske ud, da han "dengang, formedelst Mangel paa Forstand, ikke "syntes skikket til anden Forretning, og dog "ikke engang var denne Bestilling fuldkom-"men voxen, da andre bestandig maatte passe "paa at han ikke skulde bære Ilden ud tillige "med Asken, og gjöre Skade. Heraf kan man "see at han i rum Tid intet havde at give bort "af sin dyrebare Forstand.

Kongen: (til *Thjodolf*) "Hvorfor havde "du saadan en foragtelig Bestilling?

Thjodolf: "Jeg paatog mig den for mine "andre Södskende, paa det at vi Börnene desto "för kunde komme til at leege, da man ikke "paalagde mig noget andet Arbeide."

Halle: "Det var gandske naturligt, da "man syntes at du ikke havde den Forstand "som en simpel Arbeider bör have.

Kongen; "Det er ikke Umagen værdt at "I tales videre ved, men begge Stykkerne ville "vi höre."

Herpaa maatte begge til at fremsige deres omtalte Digte; da det var forbi, sagde Kongen:

"Begge Stykkerne ere ubetydelige som An- "ledningen formodentlig ogsaa har været, dog "er dit *Thjodolf!* af endnu mindre Værd."

Thjodolf: "Vel er det sandt, Herre! at "*Halle* er vittig og særdeles bidsk af sig, men "dog synes jeg det var ham mere værdigt at "hævne sin Faders Död, end at give sig til at "klamres med mig her i Norge.

Kongen: "Er dette *Thjodolfs* Foregivende "ogsaa Sandhed *Halle!*"

Halle: "Ja, Herre!

Kongen: "Hvorfor tog du bort fra Is-"land, for at opholde dig hos store Mænd, "uden i Forvejen at have hævnet din Faders "Död.

Halle: "Det skal jeg strax forklare. "Den gang min Fader blev dræbt var jeg et "Barn. Mine Slægtninge paatoge sig Sögsmaa-"let, og indgik Forlig paa mine Vegne, men "i mit Fædreland bliver det Navn af trolös "Nidding anseet for et Skjeldsord.

Kongen: "Det er nödvendigt at holde "Ord i slige Tilfælde; og i den Henseende har "du fuldkommen tilfredsstillet mig.

Halle: "Det tænkte jeg ogsaa Herre! "men *Thjodolf* kan tale stort om den Sag, da "jeg ikke veed Exempel paa, at nogen med "saa umættelig Graadighed, som han, har "hævnet sin Faders Drab.

Kongen: "Jeg vil gjerne troe at *Thjodolf* "med Ære har skilt sig ved den Sag, — men "hvorledes skulde han vel deri have overgaaet "andre?

Halle: "Deri overgik han dog andre, at "han spiste sin Faders Morder."

Nu gave alle Tilstædeværende med Skrig og Hyssen tilkjende, at dette var en uhört

Gyselighed; Kongen smilede, befalede dem at være stille, og sagde til Halle:

Kongen: "Bevis hvad du har sagt!

Halle: "Om jeg mindes ret var *Thjodolfs* "Fader en fattig Bondemand i Svarfaderdalen "paa Island, og havde mange Börn. Et Efter-"aar da Bönderne der i Herredet holdt en Sam-"menkomst angaaende Fattiges Forsörgelse, "blev denne selvsamme *Thorljot*, *Thjodolfs* Fa-"der, anmeldt som den, der fremfor andre meest "trængte til Hielp. Da viste en Bonde sig saa "ruud mod ham, at han forærte ham en halv-"aars gammel Kalv. Denne hentede Kalven, "lagde et Toug om dens Hals, paa hvis Ende "var en Lökke, men da han kom hjem til sit "Tun-Gjærde, hævede han Kalven op paa "Gjærdet. Dette var meget höit, især fra den "indre Side, hvor man havde gravet Grönsvær "op til dets Opreisning. Da han nu forsögte "at komme over Gjærdet, faldt Kalven ind "over det, men Lökken paa Enden af Töm-"men slyngedes saaledes om *Thorljots* Hals at "han ikke kunde række Födderne til Jorden. "I denne Stilling hængte de begge, og vare "alt döde, da Folk kom dertil. Börnene trukke "Kalven hjem, kogte den, og — saavidt jeg

"veed — har *Thjodolf* ogsaa rigtig bekommet "sin fulde Andeel."

Kongen: "Det er meget rimeligt!"

Thjodolf trak sin Kaarde, og vilde hugge ind paa *Halle*, men de andre löbe til, og skilte dem ad. Da sagde Kongen: "Ingen af "Jer maae understaae sig til at gjöre hinanden "Fortred. Men du *Thjodolf!* var den som "först yppede dette Klammerie mod *Halle*." Det fik at være saaledes som Kongen vilde. *Halle* fremförte sit Digt til alles Fornöjelse, og erholdt af Kongen en anseelig Belönning. Nu leed det ud paa Vinteren, og alting var stille.

Syvende Capitel.

Halle indgaaer et dristigt Væddemaal, og faaer Bugt med en af Rigets mægtigste Adelsmænd.

Einar heed en Adelsmand, af Tilnavn *Fluga*, *Harek* af *Thiottes* Sön. Han var Kongens Befalingsmand over Provindsen Helgeland, og indsamlede hans Skat af Finnmarken. I den Tid var han en stor Yndling af Kongen, skjönt der af og til kom en Kurre paa Traa-

den. *Einar* var en meget urolig Mand, dræbte hvem der ikke vilde finde sig i alt hvad han vilde, men betalte dog aldrig nogen Mandebod. Man ventede *Einar* til Hoffet ved Juletider. *Halle* og hans Staldbroder *Sigurd* faldt paa, iblandt andet, at tale om *Einar*. *Sigurd* fortalte *Halle*, at ingen vovede at sige *Einar* imod, eller handle anderledes end han fandt for godt, men at han selv betalte dog ingen Pengeböder for Drab eller Ran. Da sagde *Halle:* "Saadanne Hövdinger vilde vist ikke "ansees som meget ypperlige i vort Land." *Sigurd:* "Tal forsigtig Kammerat! han tager "ikke Ord alt for vel op, som ere ham i no-"gen Maade anstödelige." *Halle:* "Endskjöndt "I alle ere saa frygtsomme, at Ingen af Jer "vover at sige ham et Ord imod, saa siger jeg "dog det for sandt, at i Fald han begik nogen "Uretfærdighed mod mig, skulde jeg paatale "den Sag, og jeg kan heller slet ikke overtale "mig til at troe andet, end han fik at erstatte "mig mig Skade." *Sigurd:* "Hvorfor dig mere "end andre?" *Halle:* "Saaledes vil det dog "behage ham." De trættedes saalænge herom, indtil *Halle* tilböd *Sigurd* at indgaae et Væddemaal. *Sigurd* væddede da om en Guldring,

som vejede en halv Mark *), men *Halle* om sit Hoved.

I Julen ankom *Einàr* til Hoffet. Ham blev anvist Sæde nærmest ved Kongen, og hans Mænd næst efter ham paa samme Bænk. Han nöd samme Opvartning som Kongen selv. Förste Juledag da man havde afspist, sagde Kongen: "Nu ville vi moere os ved noget "meere end blot at drikke. Du *Einar!* kan da "fortælle hvad Nyt der har tildraget sig paa "Eders Rejse." *Einar:* "Det har jeg ikke Ga-"ver til at fortælle, skjönt vi have spillet "Fjeld - Finner eller Fiskere et eller andet "Puds." *Kongen:* "Sagte! sagte! *Einar*, vi "ville være fornöjede med lidet, og moere os "med alt det, som I, der ligger i en bestandig "Feide, anseer for Smaating." *Einar:* "Det "er da den mærkværdigste af vore Begivenhe-"der, at da vi i Fjor Sommer vare komne "Nord efter til Finnmarken, traf vi en Is-"landsfarer, som af Storm var bleven forslagen "dertil, og havde overvintret der. Vi be-

*) En Mark er et halv Pund efter gammel Regning. Ringen vejede altsaa omtrent 8 Lod.

"skyldte Skibsfolkene for, at de uden Tilla-"delse, havde handlet med Finnerne. De næg-"tede, og vilde ikke til at bekjende, men da de "forekom os mistænkelige, opfordrede vi dem "til at lade sig randsage. De afsloge os gand-"ske og aldeles denne Begjæring. Jeg sagde "da at de skulde erfare en haardere Behand-"ling, som de fuldkommen havde fortjent; be-"falte mine Mænd at gribe til Vaaben, og gjöre "sig færdige til Angreb. Jeg havde 5 Krigsskibe "at befale over. Vi angrebe dem fra begge "Sider, og holdt ikke op förend alle Folk vare "faldne ombord paa Handelsskibet. En Islæn-"der, som de kaldte *Einar*, forsvarte sig saa "tappert, at jeg aldrig har seet hans Mage. "Det var virkelig Skade for den Mand! Jeg "troer neppe vi havde kundet faae Bugt med "Skibets Besætning, dersom det havde havt "flere saadanne Forsvarere." *Kongen*: "Du "handler ilde deri *Einar!* at du saaledes om-"bringer uskyldige Folk, blot af den Aarsag, "at de ikke efterkomme alle dine Fordringer." *Einar*: "Alligevel vil jeg ikke stille mig blot "for andres Fornærmelser, men der ere nogle "Herre! som sige, at alle Deres Handlinger "ikke ere guddommelig retfærdige. Hine,

"som vi talte om, havde virkelig gjort sig skyl-
"dige i den Forbrydelse som vi beskyldte dem
"for, thi vi fandt en hel Del Finske Vare i
"Skibet."

Halle hörte hvad de talede, smed Kniven paa Bordet og holdt op at spise. *Sigurd* spurgte om han var syg. *Halle* svarte: "Nei; *Einar* "*Fluga* fortalte mig der min Broder *Einars* "Död, som han i Fjor Sommer dræbte ombord "paa Islandsfareren i Finnmarken; og kan det "nu vel være at der gives Leilighed til at for-"dre Böderne af *Einar.*" "*Sigurd:* "Tal ikke "derom Kammerat! det bliver vel det bedste." *Halle:* "Det vil jeg dog gjöre. Jeg er vis paa "at min Broder ikke havde handlet anderledes, "dersom det havde tilkommet ham at hævne "min Död.". I det samme sprang han over Bordet, traadte frem for Höisædet, og sagde til *Einar Fluga:* "De bragte mig ubehagelige "Tidender der vedkom mig, i det De fortalte "mig min Broder *Einars* Drab, som De siger "Dem at have slaget ihjel ombord paa Handels-"Skibet i Fjor Sommer. Nu vilde jeg vide om "De havde isinde at böde mig noget for denne "min Broders Drab." *Einar:* "Har du da ikke "hört, at jeg ingen Mandebod betaler?"

Halle: "Det bör jeg ikke troe, endskjöndt "man havde fortalt mig det, at alle Lyder vare "faldne i Deres Lod." Da sagde *Einar:* "Gaa "bort, Menneske! om du ikke vil jeg skal "komme efter dig." *Halle* gik til sit Sæde. *Sigurd* spurgte om Udfaldet af hans Fordring. *Halle* svarede: "at han havde faaet slemme "Ord istedet for Böder." *Sigurd* bad ham "at "röre ikke tiere ved denne Sag, og tilböd ham "at ophæve Væddemaalet." *Halle* sagde: "at "*Sigurd* handlede som en brav Mand, men at "han dog vilde pröve dette andengang."

Næste Dag efter gik *Halle* til *Einar*, og sagde: "Jeg har et Ærende at afgjöre med dig "*Einar!* det nemlig, at höre om du vilde böde "mig min Broders Drab eller ikke." *Einar* svarede: "Silde bliver du kjed af det Over-"hæng, men hvis du ikke strax pakker dig "bort, skal du gjöre den samme, eller værre, "Reise, som din Broder." Kongen sagde da til *Einar:* "Svar dog ikke saaledes. Det tje-"ner kun til at forbittre den Dræbtes Frænder "endmere, og da kan man ikke vide, hvad de "ville gribe til. Men du *Halle!* yp ikke den "Sag tiere, thi större Herrer end du maae taale "sligt af ham." *Halle* sagde: det fik vel at

være saaledes, og gik til sin Plads. *Sigurd* tog venlig imod ham, og spurgte hvorledes det havde gaaet? *Halle* sagde: "at nu havde "han faaet Trudsler af *Einar* istedet for Pen-"ge." "Det tænkte jeg nok" svarede *Sigurd*. "Lad kun Væddemaalet fare." *Halle* svarede: "Det er vel sagt af dig, men det tredie Forsög "vil jeg gjöre." *Sigurd:* "Nu er jeg villig til "at give dig Ringen, naar du blot vil lade det "være, thi jeg er tildeels den förste Ophavs-"mand, til alt dette." *Halle:* "Nu viser du "hvad for en Mand du er, og ingenlunde "er du Skyld i det Onde, som kunde flyde "heraf, i hvordan Sagen end falder ud. Denne "Gang vil jeg dog forsöge min Lykke!"

Næste Morgen tidlig, da Kongen og *Einar* toge Haandtvæt, gik *Halle* til den sidste, men hilsede Kongen. Denne spurgte hvad "hvad han vilde. "Herre Konge! svarede "*Halle*, Jeg vil blot fortælle Dem min Dröm. "Jeg syntes, at jeg var et ganske andet Men-"neske end jeg virkelig er, nemlig: *Thorleif* "*Jarlaskald;* men at *Einar Fluga* derimod var "Jarlen *Hakon Sigurdssön*, og at jeg havde "digtet Nid om ham, hvoraf jeg huskede det "meste da jeg vaagnede." *Halle* drejede sig

om, vendte Ansigtet til Dörren, og mumlede noget i Skjægget, dog saa lydeligt, at man tydelig kunde höre hvad det var. Da sagde Kongen til *Einar:* "Dette har ikke været no-"gen Dröm, men blot en Lignelse, som har "den Betydning, at det nok vil gaae for Jer "to, som for Jarlen *Hakon* og Skalden *Thor-"leif*, hvem *Halle* her vil efterligne, da han "ikke bryder sig om nogen Ting. Vi indsee "meget vel at saadanne forhaanende Digte "have skadet vigtigere Mænd end dig *Einar!* "og det har Jarlen *Hakon* udentvivl været, hvis "Beskjæmmelse dog vil blive i frisk Erindring "saalænge Norden beboes, thi saadan en Spot-"tevise, gjort om en mægtig og anseelig Mand, "naar den förste er kommen ud iblandt Folk, "er mere ûtaalelig for ham, end et ubetydeligt "Penge-Tab. Hav da den Godhed *Einar!* at "affærdige ham med en liden Kjendelse." De "har at befale Herre! svarede *Einar: Halle* kan "gaae til min Forvalter, og tage hos ham de 3 "Mark Sölv, som jeg forleden flyede ham i en "Pung."

Halle gik til Forvalteren og fordrede det anviste. Denne sagde at der vare fire Mark i Pungen. *Halle* sagde sig blot at skulle have

3. Siden gik han til *Einar* for at give tilkjende, at han havde bekommet Pengene. Denne sagde da: "Du har vist nok taget alt "hvad der var i Pungen." "Nej!" svarede *Halle*. "Anderledes maae du bære dig ad for "at bringe mig af Dage, end at gjöre mig til "din Tyv, men jeg indsaa nok din Hensigt." *Halle* havde gjættet rigtig, thi *Einar* havde paa denne Maade villet fange ham, for at faae et slags Skingrund til siden ustraffet at kunne ombringe ham. *Halle* gik nu til sit Sæde og viste *Sigurd* Pengene. Denne tog Ringen frem, og sagde at *Halle* vel havde fortjent den. *Halle* svarede: "Hvis jeg tog imod den, saa "vilde vi vise os fra ganske forskjellige Sider. "Behold den med al muelig Lykke. Men, at "jeg ikke lyver for dig, saa var hin Mand som "*Einar* ombragte, slet ikke i mindste Slægt"skab med mig; men hele Historien er opdig"tet, blot for det Forsögs Skyld, om jeg kunde "presse Pengene ud af ham." "Du overgaaer "alle andre i Kneb", sagde *Sigurd*. Efter Jul rejste *Einar* igjen Nord efter til Helgeland.

Ottende Capitel.

Halle reiser til Danmark, og narrer en fornem Jyde.

Om Foraaret udbad *Halle* sig af Kongen Tilladelse til at gjöre en Handels-Reise til Danmark. Kongen sagde til ham: "Reis du "kun efter eget Behag, men kom snart igjen "for at fordrive os Tiden, og tag dig iagt for "*Einar Fluga*, som vistnok ikke er dig meget "bevaagen, thi jeg veed at han sjelden er kom-"men saa uheldig af Sted, som i din Mande-"boeds-Sag." *Halle* tingede sig i Fragt til Danmark med et Handels-Skib som skulde til Jylland. Efter Ankomsten derhen, opholdt *Halle* sig i nogen Tid hos en Övrigheds-Person ved Navn *Röd*. Engang da denne skulde holde et almindeligt Ting, kunde de Folk som havde Sager at udföre, ikke komme til det blot for Tummel og Stöi. Af denne Aarsag maatte de med uforrettet Sag begive sig bort om Aftenen. Da Folk i Aftenstunden kom sammen for at drikke, sagde *Röd*: "Den Mand maatte "være snedig som kunde bringe hele denne "Almue til Roelighed." *Halle* svarede: "Jeg "kunde nok faae dem alle til at tie som en

Muus." "Det vil du nok lade være Lands-"mand!" sagde *Röd.* Næste Morgen da Folk igjen kom til Tinget var der lige saa megen Skrigen og Hyssen, og alt gik saaledes som den forrige Dag. Da sagde *Röd*: "Vil du nu "vædde med mig *Halle!* om du kan eller ikke "bringe Rolighed tilveje paa Tinget?" *Halle* svarte Ja! Han veddede om sit Hoved, men *Röd* om en Guldring som vejede en Mark. Om Morgenen næstefter spurgte *Halle Röd* om han ikke vilde afstaae fra Væddemaalet. *Röd* svarte ham med Nej. Da nu Tinget skulde holdes paa nye, var der ligesaa megen eller værre Tummel som för; da sprang *Halle* gandske uformodentlig frem, og fremsagde saa höit som muleligt fölgende Ord: "Hörer mig "I Mænd! Jeg trænger stærkt til at tale; Jeg "har mistet Slibesteen og Slibetrug, en Taske "med alt Tilbehör, som det er bedre for en "Mandsperson at beholde end undvære." Nu tauge alle stille, nogle tænkte at Manden var bleven gal, andre at han havde nogle Ærinder at forebringe, men da alt var bleven stille, satte *Halle* sig ganske roelig ned og tog imod Ringen. Men da Folk saae at dette ikke var andet end Narrestreger, blev der en endnu værre

Tummel end för. *Halle* reddede sig med Flugten, thi *Röd* vilde skille ham ved Livet, da han ansaae det Puds, som han havde spilt sig, for det groveste Bedragerie. *Halle* kom lykkelig og vel over til Engelland.

Niende Capitel.

Halle ved det Engelske Hof. Hans originale Frisur indbringer ham mange Penge. En varslende Dröm skaffer ham Skibsleilighed til Norge.

Da regjerte Kong *Harald Godvinsön* over England. *Halle* lod som han havde forfattet et Digt til hans Berömmelse, og udbad sig Tilladelse til at fremföre det. Efterat have faaet den og fremsagt sit Digt, spurgte Kongen sin Hofpoet om dets Beskaffenhed. Denne sagde at Stykket var godt. Kongen tilböd *Halle* at forblive hos sig, men denne sagde sig allerede at være reisefærdig til Norge. Kongen sagde da til ham: "Saa nyttigt som dit Digt har været for os, saaledes skal ogsaa din Digterlön "vorde dig udbetalt, thi den Sang som ingen "lærer, vil vist ikke indbringe os megen Be"römmelse. Nu kan du sætte dig ned, men

"jeg vil lade gyde dig Sölv over Hovedet, deraf "kan du beholde saa meget, som kommer til "at klæbe ved dit Haar; det synes mig er ret "tilpas for dig, da vi ikke engang kunne lære "dit Ære-Digt." *Halle* svarede: "Vel er min "Sang ikke mange Penge værd, men Belön- "ningen er ogsaa kun ringe; dog haaber jeg at "De Herre! tillader mig först at gaae lidt ud, "da jeg endelig behöver det." "Som du vil" sagde Kongen. *Halle* gik hen til et Skibsbyggerie, indsmurte sit Hoved med Beeg og gav Haaret Form af en dyb Tallerken; siden traadte han igjen ind i Kongens Sal, og begjerte, at Sölvet nu maatte hældes over sig. Kongen sagde at han var meget listig, og tilstod ham efter Löfte hans Begjæring. *Halle* fik paa denne Maade en stor Mængde Sölv, og gik derpaa til det Sted, hvor de Fartöier som agtede sig til Norge, plejede at ligge. Disse vare alle afseilede, undtagen et, med hvilket dog mange Mennesker med en hel Del svære Vare havde tinget sig i Fragt. *Halle* havde mange Penge at drages med, og vilde gjerne komme bort, af den gyldige Aarsag, at det Digt som han havde forelæst Kongen, blot var

noget Væv uden Hoved og Hale, hvorfor han ogsaa naturligvis ikke torde lære det fra sig.

Skipperen paa Skibet, bad *Halle* om at formaa nogle af Sydlændingerne til at afstaae fra deres Forsæt, i at tage bort med ham, og sagde sig da gjerne ville tage mod *Halle*. Nu lakkede det allerede stærkt til Vinter. *Halle* opholdt sig nogen Tid i det samme Herberge som de övrige Reisende. En Nat skabede han sig ilde i Sövne. Det varede længe inden at de andre kunde vække ham. Da han blev spurgt om hvad han havde drömt; svarede han: "Jeg vil neppe gjöre flere Forsög paa at "komme bort med det Skib, thi jeg syntes at "en Mand af fælt Udseende kom til mig. Han "var drypvaad overalt, havde et Knippe Tang "i Haanden og foresang mig fölgende Vise:

"Hist det vilde Uvejr tuder,
See! jeg gjæster Havets Guder;
Her er Tang af salten Söe
Nys i den jeg maatte döe.
Tæt ved Stranden er mit Leje,
Snart I skal den Bolig eje;
Bleg er Kinden, spildt min Ro,
Tarme sig om Nakken snoe."

Da Sydlændingerne hörte denne Vise, opsagde de Fragten, thi de troede kun at kunne

paa denne Maade at undgaae den visse Död. *Halle* gik ombord i deres Sted, og sagde bag efter, at dette ikke havde været andet end hans eget Paafund. De gik til Sejls da de vare færdige, og kom til Norge i samme Efterhöst. *Halle* begav sig strax til Kong *Haralds* Hof. Denne tog vel imod ham, og spurgte om han havde digtet Sange til andre Kongers Ære. *Halle* svarede: "Denne Ramse "gjorde jeg om en vis Greve:

Dette Digt blandt Danske skal
Være blandt de slette,
Favne ti, og fjorten Fald
Har det dog med rette;
Aabent, modsat og forkert,
Hvo som ej har bedre lært
Maa saaledes synge. — "

Kongen smilede ad dette, og havde bestandig meget Moerskab af *Halle*.

Tiende Capitel.

Halle's tvetydige Vittigheder behage Kongen, men mishage Dronningen. Hans Hiemreise og Endeligt.

Kong *Harald* reiste om Foraaret til Gule-Ting. Engang spurgte han *Halle*, hvad Lykke

han gjorde hos Fruentimmerne der paa Stedet? *Halle* svarede:

> "Hvor det Gule-Ting er herligt!
> Pigerne vi favne kjerligt
> Naar vi vil — — —."

Kongen reiste derfra Nord efter til Tronhiem. Da de seilede *Stad* forbi, skulde *Thjodolf* og *Halle* gjöre Opvartning. *Halle* var meget söesyg, og laa under Skibsbaaden, men *Thjodolf* blev nödt til at opvarte allene. I det han bar Maden faldt han over *Halle's* Been, som han rakte frem ud af Baaden. Da sagde *Thjodolf*:

> Under Baaden — hvilke Löjer!
> Pigerne du nok fornöjer!

Halle svarede:

> *Thjodolf* laêr jeg Madên lave
> Ham jeg til min Dreng maa have.

Kongen seilede sin Kaas indtil han kom til Byen. Dronning *Thora* var dengang hos ham. Hun syntes ikke meget godt om *Halle*, men han stod i Yndest hos Kongen, formedelst det Moerskab som han daglig havde af ham. Man fortæller, at da Kongen eengang spadserte paa Gaden, og *Halle* befandt sig i hans Fölge, han

da bar en kostbar Öxe i Haanden, som overalt var indlagt med Guld; Haandfanget var omvundet med Sölv, og paa dets eene Ende var en stor Sölvknap, hvori en Ædelsteen var indfattet. *Halle* saa tidt paa Öxen. Kongen spurgte hvad ham syntes om den? *Halle* svarede: "Meget vel." Kongen: "Har du seet "en bedre Öxe?" *Halle:* "Jeg troer Nei." Kongen: "Vilde du vel agere en Skjöge for "at fortjene Öxen?" *Halle:* "Nei, Herre! "Men De er virkelig at undskylde deri, at "De vil overlade Öxen for den samme Pris "som De fik den for." Kongen: "Lad det da "blive derved. Tag kun Öxen, og brug den "med al muelig Lykke!" *Halle* aflagde sin Taksigelse. Samme Aften da man skulde til Drikkebordet, sagde Dronningen til Kongen: at det var forunderligt og ubilligt af ham, at betale *Halle* hans Smudsigheder med saadanne kostbare Sager, som Uadelige neppe burde besidde; da nogle for vigtige Tjenester kun fik en ringe Belönning. Kongen svarede: "Jeg "vil have fuld Raadighed over mine Eiendom- "me, og give dem til hvem jeg lyster, men "*Halle's* tvetydige Ord vil jeg slet ikke fordreje "til det værste." Han befalte derpaa at lade

Halle kalde; da denne strax indfandt sig, hviskede Kongen ham noget i Öret, og bad ham at sige Dronningen en Tvetydighed, og pröve hvorledes hun vilde tage det op. *Halle* bukkede sig ned til Dronning *Thora*, og hviskede fölgende Strophe til hende:

"Ene du, og det er herligt!
Er den store Skjæbne værd, o. s. v."

"Tager ham fat og dræber ham! raabte "Dronningen. Jeg skjötter ikke om at taale "hans Grovheder." Kongen sagde: at ingen maatte understaae sig til at röre ved *Halle*. "Men" sagde han til Dronningen, deri kan vi "gjerne gjöre en Forandring, ifald dig saa "behager, og dig synes en anden værdigere "end du til at ligge ved min Side, og være "Dronning; Du kan neppe fordrage at höre "din egen Berömmelse."

- - - - - - - - - - - - -

Halle blev optaget blandt Kong *Haralds* Hirdmænd, men bad ham dog om Tilladelse til at reise til sit Fædreland, og erholdt den. *Halle* reiste til Island, og boede der. Det gik strax i Begyndelsen tilagters med ham, saa han nödtes til at lægge sig efter Fiskefangsten,

og engang, da han efter en stærk og langvarig Modvind, endelig med Nöd og Neppe havde naaet Land, blev der kogt nogen Gröd for ham til Aftensmad. Da han havde spist noget lidet, segnede han baglænds ned af Bænken, og döde i det samme.

Da Kong *Harald* paa engang fik at vide tvende af sine Islandske Hofsinders Död, nemlig *Kolle den Prude's* og *Sneglu-Halle's*, sagde han saaledes om den förste: "For Vaaben har "Helten vist nok maattet segne!" men om *Halle* sagde han: "Den Stakkel har vel faaet "for megen Gröd tillivs." Her slutte vi da ogsaa *Sneglu-Halles* Liv og Levnet.

